

Lausunto

7.10.2025

VN/2628/2025

VN/2628/2025-OKM-38

Opetus- ja kulttuuriministeriö, nuorisotyön ja –politiikan vastuualue

**Lausunto eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle vuoden 2026
talousarvioesityksen nuorisotyön määrärahoista (luku 29.91) sekä Harrastamisen
Suomen mallista (momentti 29.01.30)**

Hallitusohjelmassa huomioidaan, että nuorten hyvinvointi on yhä polarisoituneempaa ja pahoinvoivat nuoret voivat entistä huonommin. Hallitusohjelmassa nostetaan esiin panostukset ennaltaehkäiseviin toimiin, kuten kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön edistämiseen sekä harrastusmahdollisuuksiin. Kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön rahoitus on vakiinnutettu valtion talousarvioon. Harrastamisen Suomen mallin tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten hyvinvointia tarjoamalla maksuttomia ja mieleisiä harrastusmahdollisuuksia. Mallin toteuttamisen vahvistamiseen ja laajentamiseen esitetään 5 milj. euron pysyvää lisäystä.

Nuorisotyöhön esitetään vuoden 2026 talousarvioesityksessä 70,5 milj. euroa, joka on noin miljoona euroa vähemmän kuin vuoden 2025 talousarviossa. Pääosin määrärahojen aleneminen selittyy kertaluonteisilla kohdennuksilla, joista eduskunta päätti osana valtion vuoden 2025 talousarviota. Lisäksi nuorisotyön määrärahoihin kohdistuu talousarvioesityksessä 0,26 milj. euron vähennys, joka kohdennetaan valtionavustuksiin momentilla 29.91.50. Vähennys kohdennetaan hankemuotoiseen kehittämistoimintaan, ei toimialan strategisesti tärkeään perustoimintaan.

Nuorisotyön talousarvioluvussa 29.91 on neljä momenttia:

- 29.91.20 **Nuorisotyön yhteiset menot**, sisältäen valtion nuorisoneuvoston ja arviointi- ja avustustoimikunnan menoja sekä mm. nuorisopolitiikan toimeenpanoon liittyviä menoja
- 29.91.30 **Valtionosuudet kuntien nuorisotoimeen**, jotka myönnetään laskennallisin perustein (kunnan alle 29-vuotiaiden asukkaiden määrä)
- 29.91.50 **Nuorisotyön edistäminen**, jossa pääosa nuorisotyön valtionavustuksista (nuorisolan järjestöt, nuorisokeskukset, osaamiskeskukset, paikallinen harrastustoiminta, kehittämishankeavustukset jne.)
- 29.91.51 **Nuorten työpajatoiminta**, etsivä nuorisotyö sekä koulu- ja oppilaitosnuorisotyö, joka sisältää edellä mainittujen toimintojen valtionavustukset

Lisäksi nuorisolaissa (1285/2016) § 12 a säädetty Harrastamisen Suomen malli eli lasten ja nuorten harrastustoiminta on talousarvioluvussa 29.01.30:

- 29.01.30 **Lasten ja nuorten harrastustoiminta**, joka sisältää lasten ja nuorten harrastustoiminnan eli Harrastamisen Suomen mallin valtionavustukset.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo.okm@gov.fi

Harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen on lisätty 5 milj. euroa talousarvioesityksessä 2026. Määrärahan lisäys tullaan käyttämään lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseen lisäämällä mieluisia ja maksuttomia harrastusmahdollisuuksia koulupäivän yhteyteen. Mallista on säädetty nuorisolaissa (1285/2016) 12a §, hallitusohjelman mukainen lain toimivuuden arviointi käynnistyy syksyllä 2025.

Henni Axelin

Johtaja, nuorisotyön ja –politiikan vastuualue

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Liitteet	HE992025_esitys_nuorisotyö.pptx
Jakelu	Eduskunnan valtiovarainvaliokunta Eduskunta, Iso-Sipilä Kaisa
Tiedoksi	OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö, Annika Lyytikäinen OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö, Heidi Backman